

L'home paisatge que cal preservar

La primera volta que vaig estar a Almeria, en farà vora trenta anys, vaig quedar molt impressionat pel paisatge: una barreja de desert amb escenaris per a *Western spaghetti* i misèria; la malaltia més comuna era el glaucoma. Fa poc hi vaig tornar i tot havia canviat; semblava com si a l'escultor Cristo se li hagués encarregat d'embolicar amb plàstic tot aquell paisatge, abans desèrtic des de feia segles. Una de les persones que m'acompanyava en aquest últim viatge va exclamar: "¡Han destrossat el paisatge!".

Em vaig quedar desconcertat. Era estrany... artificial. ¿Artificial? ¿Vull dir que un tros de plàstic no es natural? ¿Si més no, que no és tan natural com un grapat de terra? Aquestes i altres qüestions que intentaré de transmetre, són algunes de les reflexions que m'esforce a contestar-me o, si més no, a aclarir-me una mica.

Pense que tot comença amb la mare natura, font de la vida, bondadosa i generosa, i el seu fill: l'home, depredador per excel·lència i protagonista constant de tots els mals de la nostra terra. Sense massa arguments per fer afirmacions fiables, em fa la sensació que aquesta és una tendència d'opinió bastant actual, encara que ens vinga de la il·lustració i que els darrers anys haja anat desenvolupant-se amb més força i extensió, però també amb menys reflexió, en alguns casos, per part dels seus components bàsics. L'home destructor, a una banda. A l'altra els ocells, els boscos, els rius, i en fi, tota la natura. Segurament vostès pensaran que estic exagerant. És possible, sóc prou veement perquè així siga.

Em fa l'efecte que naturalesa és tot el que hi ha en al nostre univers, o que, per dir-ho d'una forma més objectiva, tot és matèria. Un univers que ha anat canviant i fent-se més i més gran per al nostre desconcertat coneixement, fins a deixar-nos

aquesta imatge que avui intentem d'explicar-nos. I torne a les preguntes: les piràmides d'Egipte, ¿són naturalesa? ¿Ho són els avions? D'una altra banda: ¿són bons els terratrèmols? ¿Són bons els huracans i les inundacions que produeix la mateixa naturalesa? Almenys en el sentit antropològic –i antropocèntric– en què s'ha entès fins ara el termes bondat o maldat entre nosaltres i que són, tot comptat, els mateixos que s'apliquen a tot, per no dir-ne els únics: ¿podem respondre així aquestes preguntes?

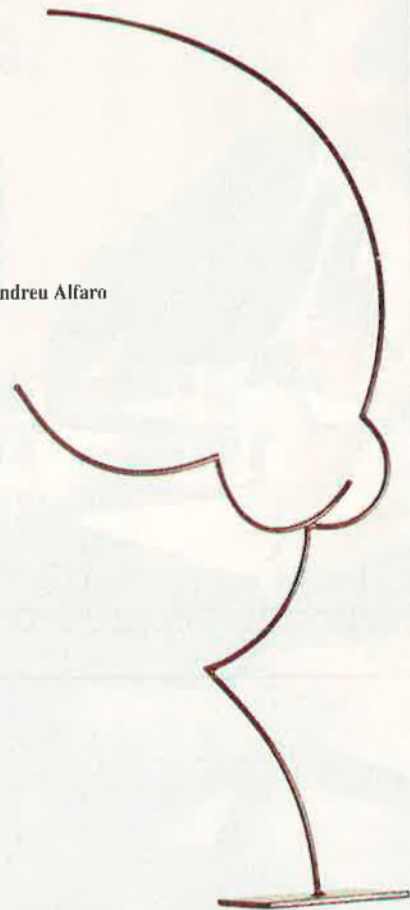
L'home no és un tros de pa beneït, d'acord. És difícil justificar les guerres, com és difícil arribar a comprendre Txernòbil. L'home ha anat a la seua, sobretot com a individu, i de vegades, en la seua ambició i curiositat, ha estat un perill per la naturalesa i, per damunt de tot, per a ell mateix. Però aquesta és una característica molt pròpia de la mateixa naturalesa, de la qual en formem part. La bondat i la maldat són cultura humana, tan artificial com el plàstic. Si és que no arribem a acceptar que el plàstic és també naturalesa, que és al capdavant, dins dels meus dubtes sempre constants, el que pense amb el més discret sentit comú.

Supose que el que jo vull és arribar, d'una banda, a la conclusió que les piràmides d'Egipte, la Monna Lisa, el cotxe, el televisor, l'aspirina i el plàstic són, junt amb els ocells, els boscos, els rius i l'home, una mateixa matèria, la mateixa naturalesa. Així les coses, tot sembla més normal; ¿o no?

Ara només ens quedaria alliberar l'home de la maledicció de la propietat exclusiva de la maldat, com aquell que tot el que toca ho contamina o ho fa malbé.

Hi ha una aparença excessivament moralista en els grups –necessaris i d'una altra banda ara com ara insubstituïbles– de la defensa per la naturalesa. Però jo

Andreu Alfaro

crec que el que cal defensar per ètica, o simplement per conservació de l'espècie, és l'home. I amb el permís de tots vostès, m'aventuraré a fer aquesta temerària proposta. El que és bo per a l'home, és bo per a la naturalesa. Ja ho sé: és possible que, dit així, això sembla aquella afirmació típicament americana, segons la qual el que és bo per a la General Motors és bo per als americans. Però convé no confondre's: en la meua proposta, la General Motors és la naturalesa i no a l'inrevés.

Tornem a Almeria i a l'exclamació "han destrossat el paisatge". Aquesta és una expressió prou normal actualment referida a molts paisatges, però en el cas d'Almeria pense que el que havien destrossat era la fam i les malalties que mol-

La unitat dels nacionalistes a la Safor

ta gent havia patit durant centenars d'anys, i possiblement també, la imatge místico-metafísica que de vegades produeix un paisatge desèrtic i sec. És ara que els han tornat la vida, embolcada en plàstic, que ja no passen fam, que poden utilitzar els seus sentits per a alguna cosa més que l'angúnia i la desesperació, i poden gaudir com qualsevol de nosaltres mirant un paisatge o una posta de sol.

Si férem un balanç del que ha fet l'home, en els seus 100.000, 50.000 o 4.000 anys d'existència, jo diria, com a membre que forma part interessada d'aquesta espècie, que crec que ha estat positiu, que el sentit comú, la raó, ha estat el motor més eficaç per al progrés, que pel camí de la ciència ha conseguit manipular la naturalesa fins a convertir-la a poc a poc en més útil i confortable per a l'home.

A més a més, pense que el costat més negatiu de l'home no ha estat el deteriorament de la naturalesa, del medi natural, sinó més aviat el dany que s'ha fet a si mateix. Ha estat la lluita de l'home contra l'home, aquella acció humana que més ha destacat en la seua història, i aquesta és la banda més autènticament natural, més salvatge de l'home, la que encara perdura en molts aspectes de la seua conducta; la més irracional, la que està més lluny de la seua cultura, del seu costat més artificial, el que li ha donat les seues millors qualitats: generositat, solidaritat, justícia, respecte, llibertat... tot allò que no té res a veure amb la naturalesa.

Tot això sia dit amb el major respecte i amb el meu suport per a la lluita contra la destrucció del medi natural, lluita que constitueix un dels projectes més importants que té plantejats la humanitat, però que hem de tractar amb una gran atenció, atès el munt de contradiccions que pot originar i, sobretot, hem de tractar de no donar-li un caràcter de vegades demagògic i religiós.

El que jo he tractat de transmetre amb aquestes paraules, potser també és una contradicció més, amb la meua tosuderia en defensa de la tribu; aquesta obstinada voluntat de mantenir el protagonisme de l'home, com si desitjara justificar el clan familiar burgès, amb la més egoista, materialista i pragmàtica raó, barrejada amb l'home del Neandertal. Espere no haver estat massa confús, però sempre em quede perplex si amb tanta defensa del paisatge, els ocells i les plantes, no deixem a un costat l'única raó de la defensa del medi natural: l'home.

Andreu Alfaro, escultor

No més divisions entre nosaltres. No més trencaments empobridors. No més discussions per unes sigles. No més "qüestions de noms" fins a l'absurd. Si allò que ens uneix és la múltiple voluntat de tirar endavant un projecte seriós de vida nacional en un sentit cívic, un projecte valencià capaç de millorar les condicions de la nostra vida social, cultural, econòmica i política d'una manera progressista, en defensa dels nostres drets civils i dels nostres interessos col·lectius, no és moment d'aturar-nos més temps en la superfície dels problemes, ni en la rememoració frustrant d'una llarga crisi política que ja ens ha fet reflexionar massa i tot. No saber arribar a una entesa de mínims, ara, comportaria el més rotund fracàs per al moviment cívico-polític que hem anomenat *Nacionalistes de la Safor*, buscant una denominació globalitzadora que ens porte a sumar esforços i il·lusions per a un futur possible.

Des de la Safor, amb una clara consciència del que som –i del que podem arribar a representar–, hem sabut posar en marxa una entesa entre aquells que, d'una manera més o menys diversa i matisable, ens reconeguem com a nacionalistes valencians. El projecte, que ens il·lusiona i preocupa, no sols està resultant engrescador i dinàmic (amerat d'una sana creativitat mediterrània) sinó plenament viable. I encara ho serà més en el futur si aconseguim estar a l'altura de les circumstàncies i sabem fer-nos-les favorables (cosa no tan difícil com alguns pensen).

Si treballem tots junts, bé i de pressa, podem participar activament en l'amillorament de la vida cívica, cultural i econòmica de la nostra comarca i col·laborar en la vertebració real del País Valencià. Ha arribat l'hora de posar-nos a treballar de veritat tots junts. D'una manera flexible i organitzada que permeta les discrepàncies i la convivència civil. Mediterranis com som, creiem profundament en el diàleg cultivat, en els discursos de la raó, en l'acció intel·ligent i en el respecte dels altres.

D'altra banda, les eleccions estan a la vora i, digam el que digam, són importantíssimes. No podem consentir que el "lizondisme", amb les seues disfresses nacionalistes,

s'apodere del valencianisme polític i el convertesca en un sàinet rural o en una farsa de ninots. A la Safor, almenys, encara ens creiem capaços de col·laborar en una alternativa valenciana i europeista, saforenca i universal, com vam saber ser ja en el segle XV, el gran segle dels valencians a Europa.

Des de la Safor podem ajudar a bastir un moviment "cívico-polític" capaç de pensar un futur en valencià, sense falsedats ni renúncies, per posar en pràctica una dinàmica vertebradora de la nostra manera de ser, tant en un sentit cívic i cultural, com social, econòmic i polític. I és en aquest model, vital i savi, inspirat en el nostre segle d'or, en què hem d'imaginar-nos. Ells –Ausàs March, Joanot Martorell i la resta dels nostres clàssics– ens poden servir per a fabricar-nos una manera italianesca de sentir-nos europeus, europeus d'ací, saforencs mediterranis, valencians universals.

Comencem el projecte. Un projecte a fer entre tots, indefinit i confús encara, com els temps que vivim, però il·lusionador i amb voluntat de realitzar-se, i aquest projecte, superador del nou provincianisme actual, passa per una entesa necessària de tots els nacionalistes, primer a la Safor, després arreu del País Valencià. Una entesa que ha de saber-se expressar electoralment d'ací pocs mesos intentant arribar a fer llistes municipals en el màxim de pobles i de ciutats possibles. Cal arribar a les eleccions amb un missatge clar que expresse la unitat dels valencians nacionalistes.

A hores d'ara els *Nacionalistes de la Safor* hem sabut convertir el nostre moviment en el símbol d'una esperança col·lectiva, d'una altra manera cívica de ser i sentir-se valencians davant la claudicació mediocre de la ciutat de València, autosatisfeta en el seu provincianisme. A la Safor ens sabem davant la possibilitat de bastir un present que ens permeta un futur, no sols en la cultura, sinó també en els aspectes socials i econòmics, tot trencant l'aïllament en què volen deixar-nos.

No recomencem, ja mai més, les velles i esgotadores "qüestions de noms" entre nosaltres. No perdam més temps. Posem-nos d'immediat a la faena. ¡N'hi ha tanta per fer!

Josep Piera